

Piotr Kopiński

WPROWADZENIE

Prezentowany Czytelnikom numer „Państwa i Społeczeństwa”, zajmujący się zagadnieniami medycyny i zdrowia publicznego, zawiera trzy prace oryginalne, sześć poglądowych i jeden opis przypadku. Dodatkowo zamieszczono sprawozdania, w tym – w pierwszej kolejności – z konferencji „Państwo, Gospodarka, Społeczeństwo”, która odbyła się w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w dniach 11–12 czerwca 2018 r. W ramach swej aktywności naukowej Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu zaopiekował się sesją pt. „Postępowanie w chorobach rzadkich”, tj. tematyką o bardzo istotnych walorach rozwojowych w świetle popularnych haseł o indywidualizacji terapii w wielu dziedzinach klinicznych.

Wszystkie trzy prace badawcze, zgodnie z klasyfikacją, zawierają oryginalne i potencjalnie ważne wyniki. Zespół Cierniak i wsp. wykazał możliwość zmniejszenia toksyczności standardowej terapii cytostatykami w leczeniu przewlekłej białaczki szpikowej w drodze suplementacji pospolitym polifenolem zawartym w herbacie (galusanem epigallokatechiny). Wędrowska i wsp. zaprezentowali profil immunocytologiczny płynu stawowego w reumatoidalnym zapaleniu stawów i podali wstępne dane o modyfikacji tego profilu przez standardowe leczenie. Z kolei z pracy Słapińskiej i wsp. wynikły ciekawe wnioski dotyczące standaryzacji ambulatoryjnych pomiarów ciśnienia tętniczego krwi w populacji chorych z pierwotnym nadciśnieniem tętniczym, przy czym – jak wykazali autorzy – na zmienność obserwowanych wyników wpływa współwystępowanie innych przewlekłych chorób w przebadanej populacji.

Prace poglądowe rozpoczyna niezwykle nowoczesna publikacja podsumowująca najnowsze techniki leczenia stożka rogówki, a więc czerpiąca z pogranicza kliniki okulistycznej i zdrowia publicznego. Kolejna zespołowa praca podsumowuje aktualną i ważną dla klinicystów wiedzę o działaniach ubocznych w stosowaniu niesteroidowych leków przeciwzapalnych (temat ten ma być przez zespół autorski kontynuowany). Stanowiący przedmiot sporów problem podawania megadawek witaminy C w złośliwych chorobach nowotworowych i niektórych stanach zakaźnych przedyskutowano w odrębnej pracy poglądowej, z przytoczeniem ciekawych danych, właściwie podsumowanych umotywowanymi wnioskami. Odlegle z pracą tą łączy się kolejna publikacja, tym razem z pogranicza genetyki i gerontologii: tytułowa „fontanna młodości” jest tu pretekstem do omówienia genetycznych uwarunkowań procesu starzenia. Tę grupę prac zamyka cenna pozycja o zatruciach grzybami jadalnymi. Otóż należy podkreślić, że jest to zjawisko dotąd w medycynie nazbyt niedokładnie przebadane, zaś ze względu na lekceważenie problemu pozycji literaturowych w tym zakresie praktycznie brak. Wspomniana praca dobrze wypełnia tę lukę.

Opis przypadku dotyczy odzyskiwania funkcji neurologicznych (kończyn dolnych) przez chorego z uszkodzeniem poprzecznym rdzenia kręgowego, możliwego dzięki zastosowaniu komórek macierzystych. Jest to już typowa medycyna XXI wieku i życzylibyśmy sobie, by korzystny efekt terapeutyczny w tym dotychczas nieuleczalnym stanie udało się powtórzyć autorom w większej grupie pacjentów.